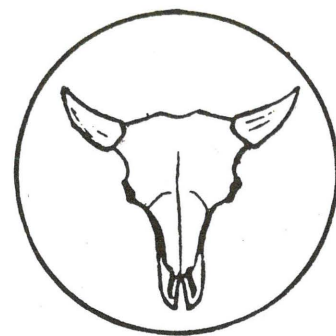

BIZONÍ VÍTR

$\frac{2}{91}$

“THE BUFFALO WIND”

PRVNÍ VÝROČNÍ SNĚM
LIGY LESNÍ MOUDROSTI

8. - 9. ČERVNA 1991

Vydává Liga lesní moudrosti
“The Woodcraft League of Czechoslovakia”

I. VÝROČNÍ SNĚM LIGY LESNÍ MOUDROSTI 1991

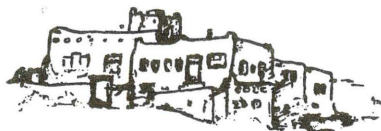
Logan zahájil v sobotu ráno sněmovní víkend na Vysočině.

Během víkendu se samozřejmě nezapomělo na lukostřelbu.

Wanblitanka vyhlašuje vítěze v běhu o dýmku a uděluje mu jméno Watomika - Rychlá noha

seton village

Drazí přátelé woodcrafteri!

Ačkoli jsem Vám ihned neodepsala, ráda bych Vás ujistila, že vědomí, že Liga lesní moudrosti v Československu je činná, že úspěšně pracuje a roste bylo velkým pramenem uspokojení a inspirací během mých těžkých časů. Vědomí, že jste Vy a mnoho Vašich spoluobčanů přežívali po 42 let s pomocí filozofie, zásad a praxe woodcraftu, přes politické represe, naplňuje štěstím mě, mou rodinu a všechny woodcraftery, které znám. Vaše vytrvalost ve dnech temna a Vaše radostné znovuoživení woodcraftu v nově nalezeném světle je vynikající poctou práce mého otce, který často mluvil o působivých lidech, se kterými se setkal ve Vaší zemi.

Můj muž a já sťezíme mementa, kterých se dostalo Ernestu Thompsonu Setonovi během jeho návštěvy v Československu v roce 1936. Obzvláště si ceníme vyřezávané vycházkové hole s kovovou rukojetí, která je na prominentním místě u nás doma v Seton Castle. Navíc Daleovy šperky jsou uloženy v ručně malované krabičce, kterou mému otci věnovali Vaši štedří čeští a slovenští předchůdci.

Než se obrátíme k záležitostem z Vašeho dopisu ze 24. července 1990, ráda bych Vám nejprve pogratulovala k velkému ustavujícímu sněmu 2. června 1990. Fotografie, které jste poslali, ukazují na shromáždění, které plně ctí předlohu woodcraftu a tábornictví, které Seton učil. Zdá se, že to je ten druh čistého a činorodého tábora, který by si i on sám postavil.

Podobně Vaše "Programové prohlášení" a dvě čísla čtvrtletního časopisu "Bizoní vítr" - obojí je jak informativní, tak inspirující. Černý Vlk by byl obzvláště poctěn skutečností, že se tak těsně držíte původní předlohy, kterou on sám navrhl v roce 1902 a dále rozpracovával. Zajímalo by se, stejně jako já, o semináře Sun Beara o "Woodcraftu 21. století" a o ostatní fascinující články Bizoního větru, které jste pro nás sumarizovali v angličtině.

Fotografie mého otce a Velkého ustavujícího sněmu, které jste poslali, jsme velmi vděčně přijali. Mají místo v široké sbírce woodcrafterských materiálů, kterou vlastním a ukazují mnoha našim návštěvníkům.

V odpovědi na Vaš dotaz ohledně kontaktů uvádím, že máte téměř všechny adresy, které mám já. Vskutku velmi ráda od Vás přijmu jména a adresy, které máte Vy, společně se zajímavou analýzou organizací, které se vyvinuly z původní woodcrafterské předlohy, jak bylo shrnuto v Bizoním větru. Jsem si jista, že to pomůže nám všem, kteří pracujeme na obnově woodcrafterského hnutí v Severní Americe, jako například kanadská skupina, jejíž první bulletin přikládám.

Pochopila jsem, že jste již v kontaktu s Dr. Johnem Wadlandem, který v roce 1978 napsal své disertační teze o díle mého otce v období 1895-1915 a který je mým blízkým osobním přítelem. Jeho adresa je: Dr. John Wadland, předseda Canadian Studies Program, Trent University, Peterborough, Ontario, Canada K9T 7B8. Též pan Wylie Simmonds, jehož adresa je na titulní straně přiloženého bulletinu, by byl potěšen zprávou od Vás.

Zmiňujete se o potřebě současné woodcrafterské literatury. Je to zajisté naléhavá potřeba. Tato záležitost se již od nedávné doby řeší v souvislosti s obnovením zájmu o woodcraft v Kanadě. Začala jsem právě s Wylie Simmondsem pracovat na dvou projektech: "Příručka zakladatele", která pomůže všem současným organizačním činnostem v Kanadě a zcela zmodernizované vydání "Svítku březové kůry" k 90. výročí, který chceme připravit k vydání před formálním založením Woodcraft League in Canada, plánovaným na 1. červenec 1992.

"Příručka zakladatele" bude dokončena a vydána v několika týdnech. Rádi Vám pošleme několik výtisků. Současně Vám zašlu seznam nedávno vydaných titulů, o kterých vím, a pokouším se sehnat a poslat Vám výtisk knihy týkající se "Rudé lóže". Též Vám napíšu seznam dřívějších členů Woodcraft League of America, o který jste mě žádali. Bude to chvíli trvat, než se mi podaří dát tyto věci dohromady, díky problémům, které jsem vysvětlila a které ještě stále působí.

Práci na výročním vydání Svítka březové kůry zahájíme teď v létě. Velmi nám pomůže, pokud nám zašlete údaje o návštěvě mého otce v r. 1936, o kterých se zmiňujete, a též materiály o seminářích, které jste měli a které budete mít, o činnostech ve kterých jste zapojeni anebo jiné informace, které nám pomohou zmodernizovat woodcrafterské hnutí po celém světě. Chceme pořídit kompletní překlad Bizoního větru č. 1 a 2, neboť jsem přesvědčena, že nám to umožní šíře pochopit Vaše hnutí v Československu. Zajímáme se o možnost publikování nových prací v jazyce, který by byl příhodný pro Vaše členy. Snad byste nám mohli dát vědět, který jazyk by byl nejlepší a jména jakýchkoli nakladatelů v Československu, kteří by si snad přáli spolupracovat s našimi vydavateli v angličtině.

To přináší otázku, kterou jste položili - o autorských právech prací mého otce. Jak jste si vědomi, Seton byl plodný spisovatel. Zatím co některé práce jsou ve Veřejném vlastnictví, autorská práva jiných náleží mě, a jiná náleží mým nevlastním neteřím, se kterými jsem v kontaktu. Záležitost se navíc komplikuje skutečností, že východoevropské země alespoň do roku 1989 věnovaly málo pozornosti mezinárodním dohodám o autorských právech. I když jsem velmi potěšena oblibou Setonových prací ve východní Evropě, bylo by velmi užitečné obzvláště za současných okolností, obdržet autorský honorář za práce vydávané v Československu i jinde.

Velmi mi pomůžete, když mě informujete o titulech Setonových prací, které byly publikovány ve Vaší oblasti v posledních letech. Jelikož připravuji vydání nového Svitku březové kůry, budu v kontaktu s Intellectual Property Attorneys, kteří by nám všem mohli pomoci s otázkami týkajícími se autorských práv, které mám pod kontrolou nebo na které mám vliv.

Ještě jednou, dovoluji mi pográtulovat všem členům woodcraftu v Československu k cenné práci, kterou děláte. Vytváříte vhodný model života, kterým můžete inspirovat woodcratery kdekoli. S modrou oblohou Vám všem. Slibuji, že na Vaši další korespondenci odpovím bezprostředně.

V závěru jsem hluboce poctěna Vaším pozváním k návštěvě. Když zdraví a finance dovolí, Dale a já s radostí přijmeme Vaši laskavou nabídku.

S pozdravem

Dee Seton - Barber

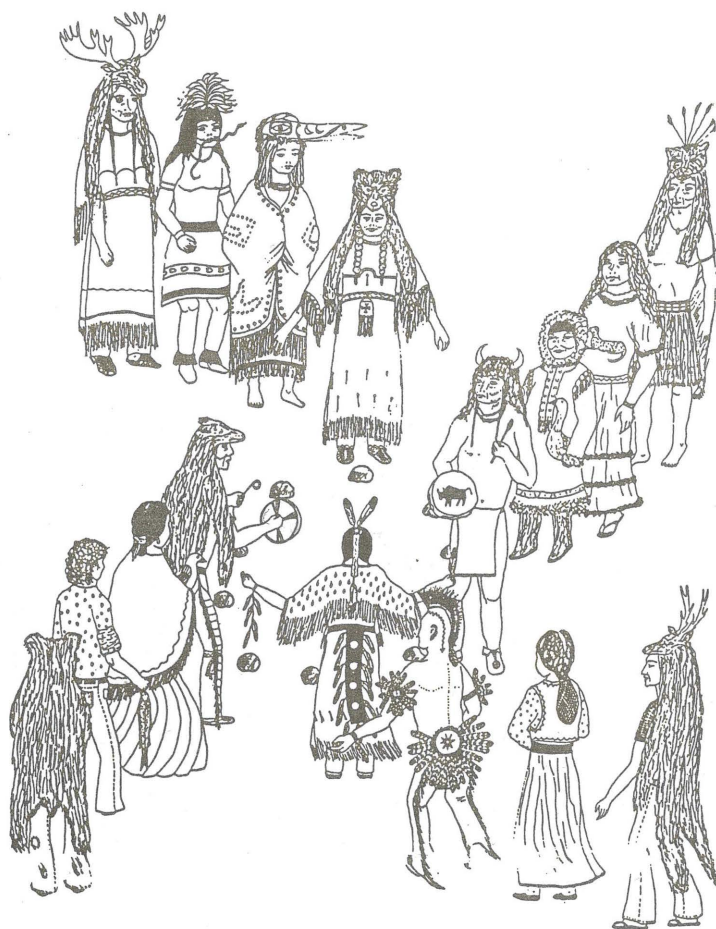

MEDVĚDÍ KMEN (The Bear Tribe)

Mnoho z nás dospívá k poznání, že je třeba především nalézt soulad ve svém nitru i ke svému okolí, má-li svět směřovat k harmonii. Člověk nikdy nebyl zcela sám, od dávnověku se sdružoval do skupin, v nichž jeden každý dával svou sílu a schopnost do služby ostatním. Každý ve skupině zastával své nezastupitelné a rovnoprávné postavení - dítě i stařešina, muž i žena. Tehdy, v prvotní pevné sepnutosti s přírodou, byl skupinový, kmenový život nezbytný pro přežití. Dnes jsme svědky paradoxní zdánlivé nezávislosti a současně tvrdé připoutanosti jedince. Nezávislost se projevuje v bezmezném egoismu - žena sama rozhoduje o tom, zda bude či nebude žít již počaté dítě, staří jsou umisťováni svými dětmi v útulcích, les je pokácen rozhodnutím muže - hospodáře, aniž ten ho kdy byl spatřil... Na druhé straně stačí velmi málo a jedinec se stává bezmocným jako malé dítě, vypne-li někdo elektrinu nebo nepřivezou-li ten den právě chléb.

Jednu z cest k navázání zprerhaných vláken lidské pospolitosti ukazuje forma komunity, tak jak ji podle svých vizí přivedl k životu medicínman Sun Bear. V roce 1970 se asi 20 lidí spojilo v kmen.

"Rozhodli jsme se pro název The Bear Tribe - Medvědí kmen nejen kvůli tomu, že se jmenují Sluneční medvěd, ale také proto, že medvěd je pro Chippewaye mocným medicínovým zvířetem. Medvědí klan býval starým medicínovým klanem, Medvěd je jedním z mála zvířat, která si léčí svá vlastní zranění a my, Chippewayové, věříme, že má moc léčit rány druhých. Naše skupina věděla, že to je právě to, co by měla dělat - léčit zranění nás samotných i druhých lidí, abychom se mohli všichni spojit a pomáhat léčit Zemi."

Doba byla příznivá těmto snahám a tak se kmen rozvíjel a tak mohutněl, tak jak Sun Bear, poslušen svých vizí, hlásal a šířil své myšlenky na mnoha místech USA. Brzy se rozrostl na asi 200 členů v 17 základních táborech. Lidé přicházeli, pozorovali, sžívali se s komunitou, někteří odcházeli a hledali si jinou cestu. Dětství kmene bylo bouřlivé, mnohotvárné, bez pevných organizačních pout. Brzy se ukázalo, že je třeba se nejdříve naučit sebekázní, podřídit se určité disciplíně, rovnoměrně se podělit o povinnosti i výtěžky. Bylo třeba "léčit" sebe sama. A tak po dvou letech Sun Bear zmenšuje opět svou komunitu na několik málo těch, kteří byli nejbližší původní myšlence a nehledali pouze útek před civilizací. Několik let trvalo, než našli to pravé místo, kde by se mohli usadit. V tu dobu mnoho cestovali, přednášeli, učili, vydávali svůj časopis, zúčastňovali se indiánských pow wow, prodávali tradiční indiánské výrobky, zasazovali se i o uznání práv původních obyvatel země. A po celou dobu toužili mít svou základnu, kde by mohli uskutečňovat své představy o životě. Vybírali dlouho a pečlivě. Sun Bear pátral ve svých vizích, intuice dávala směr jeho cestám. Sám o tom vypráví: "Mé sny byly stále mocnější; ukazovaly mi místo neobyčejné síly, místo porostlé jedlemi a borovicemi, skalní stěny a v nich jeskyně, z výšky jsem viděl probleskovat řeku. Netušil jsem, kde by mohl být vrchol takové hory, ale když jsme se dostali do oblasti Spokane, ve státě Washington, náhle jsem věděl, že to je někde blízko."

V roce 1976 začíná tedy Medvědí kmen stavět ve Spokane na zakoupené zemi svůj první skromný příbytek. Ačkoliv si zde později staví ještě pohodlný "dlouhý dům", snaží se nepřetěžovat okolní přírodu a chovat se v ní co nejohleduplněji. Komunita se neuzavírá ostatním lidem. Tak jako dříve, cítí kmen potřebu šířit své ideje, znalosti i dovednosti. Zve do "své země" všechny, kdo mají zájem, pořádá semináře, v nichž jeho členové vyučují dovednostem přežití v přírodě - jak získat potravu, stavět příbytek aj. Učí i duchovním praktikám, lidé sem přicházejí hledat své vize. Učí vlastně člověka samostatně se vypořádat se svou existencí, učí poctivému vztahu k živým bytostem i neživým zdrojům. A někdy volí prostředky velmi výmluvné.

"Naše voda k nám přichází z vrcholu hory a je čistá, ale pramen není příliš vydatný. Musíme s ní nakládat opatrně. Nepoužíváme ji k mytí aut ani pro automatické pračky. Dokonce z ní ani všichni z nás nečerpají každý den pro svou koupel. Kdo chce ze sebe smýt prach cest, může si jít zaplavat do řeky, která teče při úpatí hory. Většina lidí se tak chová. Avšak jednou jsme se dostali do potíží. Ve skupině lidí, kteří se sem přišli učit, byl mladý muž s velmi bohatými kadeřavými vlasy. Trval na tom, že si je musí každý den umýt. Řekli jsme mu, že má-li opravdu tuto potřebu, měl by si častěji zajet do města a vysprchovat

se, že náš malý pramen není uzpůsoben na takovou marnotratnost. Chlapec to byl příjemný a tichý; nepřel se s námi, ale dál si myl každý den hlavu šamponem. Potom se jednoho dne rozhodl, že si potřebuje umýt auto. A když to udělal, pramen vyschl.

Bylo to uprostřed semináře a potřebovali jsme vodu na vaření, k pití, pro dobytek a k zalévání zahrady. Ale voda se ztratila. Brzy ke mně přišli lidé ze semináře se slovy: "Sluneční medvěde, musíme přivést nějakou vodu. Máme žízeň a je nám horko." Řekl jsem: "Ne! Teď poznáte, co je postarat se o sebe. Poznáte jak vypadá život, jestliže nechráníme své zdroje, nemáme-li úctu k darům Matky Země. Musíte se sžít se situací, kterou jste si sami navodili. A až opět pramen poteče," řekl jsem jim, "první vodu dostanou krávy, protože ji potřebují, aby měly dost mléka. Není vinou dobytka, že pramen vyschl. Krávy, koně... všichni budou pít dříve než my. My budeme na řadě poslední."

Tento druh pokory je členům Medvědího kmene vlastní. Pozorováno zvenčí, vedou velmi prostý život. Pěstují si obilí i zeleninu, chovají dobytek pro svou potřebu, učí a vychovávají své děti, společně zpívají, tančí, konají své obřady. Společně i o samotě se modlí... Mnozí lidé, kteří do Spokane přicházejí, očekávají, že zde budou pouze hledat naplnění svých duchovních aspirací. Chtějí zde věnovat celý čas meditaci či jiným duchovním praktikám. Brzy však dochází k pochopení, že ta pravá "medicína" není pouze v modlitbě, ale v těžké práci - na zahradě, při vaření, při vyřizování písemností, stavbě potní chýše a mnoha dalších činnostech, včetně obřadů a modliteb, od časného rána do večera.

Kmen nemá mnoho stanovených zákonů. Při přijetí do společnosti člověk slibuje chovat opravdovou lásku a odpovědnost ke svým sestřám a bratrům. Slibují také, že nebudou požívat drogy. Zavazují se k nehromadění majetku a k laskavosti. Část svých zdrojů odevzdávají kmeni a ten náhradou přebírá odpovědnost za fyzické, mentální, emocionální i duchovní potřeby svých členů. Na rozhodnutích se podílejí všichni, každý má právo vyjádřit ve sněmovním kruhu svůj názor. K tomu slouží takzvané "mluvící dřívko", které koluje ve sněmovním kruhu. Je to starý indiánský zvyk. Kdo toto dřívko drží, má právo hovořit a ostatní mu s plnou pozorností naslouchají. Když člověk domluví, dřívko koluje dál.

Příslušníci Medvědího kmene nejsou pouze Indiáni, nežijí jen ve Spokane, dokonce ani jen v USA. Jsou roztroušeni v mnoha zemích světa. Všude se nacházejí lidé ochotní následovat myšlenky Sun Beara. Spojuje je cíl - žít v souladu se sebou samým, se všemi ostatními, s Matkou Zemí a s vůlí Velkého Ducha.

Yveta Kožíšková

Prameny: Sun Bear - The Path of Power, Prentice Hall Press, 1987
Sun Bear, Wabun, Nimimosha - The Bear Tribe's Self-Reliance Book, Prentice Hall Press, 1988

S u n B e a r a j e h o ž e n a W a b u n

PRVNÍ VÝROČNÍ SNĚM LIGY LESNÍ MOUDROSTI

8. - 9. června 1991

Krásné počasí, 24 týpí, bezpočet zástupců kmenů, lesy, zelené louky a především jasné nebe s modrou oblohou, tak se dá charakterizovat báječná atmosféra prvního výročního sněmu The Woodcraft League of Czechoslovakia - znovuobnovené Ligy lesní moudrosti.

Sešli jsme se podruhé na Bobrově tábořišti na Vysočině nedaleko Skleného nad Oslavou, abychom zhodnotili rok naší práce, zvolili nové náčelnictvo, udělali změny v organizačním řádu, ale především abychom si společně zatábořili, zaspotovali, zazpívali a zatančili.

Počasí nám přálo a tak soutěže v lukostřelbě, v hodu kopím na dálku i na cíl, hon na jelena a nakonec i slavný závod v běhu o dýmku, kterou vyhrál neuvěřitelným výkonem Watomika, jistě přispěly k pěkné atmosféře přátelství a pohody, která se zde rozhostila.

Na sněmovišti paralelně s programem, který připravil Bílý Wampum z Prahy, probíhalo jednání sekce. Témata byla - rozmanitá práce s mládeží, vnitřní řád, stanovy, rada orlích per, setkání náčelnictva se strážemi.

Uprostřed tábora probíhala výuka písní a tanců. V týpí Psí společnosti (DOG Society) se z pátku na sobotu sešli zástupci z jednotlivých kmenů, aby po vzoru našeho Černého vlka ustanovili při slavnostním obřadu psí vojáky - táborovou ligovou policii. Mohli jsme to potom na vlastní kůži přes víkend pocítit, když jsme prováděli něco proti táborovému řádu.

Hlavní událostí byl však sněmovní oheň, který vzplanul kolem půl desáté v sobotu večer a protáhnul se dlouho přes půlnoc. Světla zákona zapalovali Hiavata, Vokoun, Heyoka... a oheň Velkého ducha nový člen náčelnictva Vabi. Úvodem zazněl z Loganových úst dopis od Setonovy dcery, který můžete najít na prvních stránkách tohoto čísla. Šlehající plameny ohně, večerní obloha, severní vítr, který hnal jiskry vzduchem, ozářené tváře a nesmírná síla poselství nabíla celé místo atmosférou jednoty a bratrství.

Na konci sněmu bylo zvoleno náčelnictvo v obsazení: náčelník - Logan, místonáčelník a ohnivec -

Wanblitanka, jednatel - Polly, předseda rady orlích per - Hechakapa, náčelník lesní školy - Willy, šéfredaktor Bizoního větru - Tapi, vedoucí sekce pro mládež - Wabi. Neobsazeno zůstalo místo hospodáře.

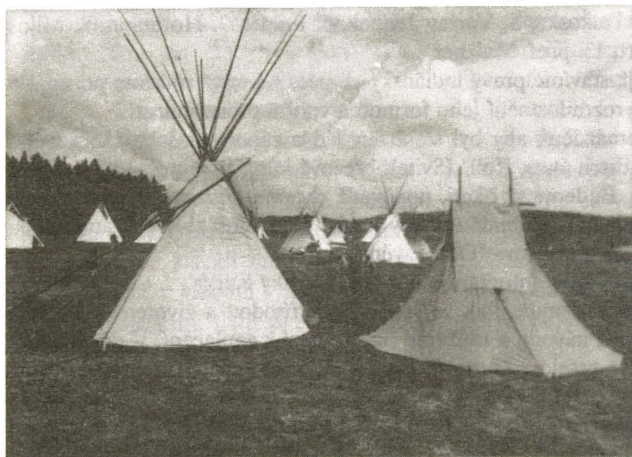
"... a my všichni jsme tam byli taky!"

V neděli se po ranních diskusích, společném fotografování a návštěvách v týpí, po vzorném úklidu, který řídili Psí vojáci a Bobr, začali lidé rozjíždět domů. Nakonec na louce zůstalo pár kmenů - Mawadani, Ganamenima, Walden a Wampum. Společně jsme zasedli k bubnu a několika písněmi vzdali hold tomuto krásnému místu, této neděli i Lize samé.

Vždycky jsem se musel smát, když jsem v některém trampském časopise četl povídky o stiscích rukou a dlouhých pohledech typu "Tak zase někdy někde, kamarádi!". Teď jsem ale cítil, že s některými to byly stisky a pohledy opravdové. Že se po roce, kdy jsme se viděli na Čotokvách, na schůzích a seminářích, nebo jen třeba při drobných setkáních v kanceláři Ligy, ukulo bratrství. Jak říkají Siouxové - posvátný strom přátelství byl zasazen. A kruh bratrství ho obemknul. Dýmka vše stvrdila. Myslím, že nebyl špatný ten první rok. Liga je mladá. Po letech se probudila ze spánku. Chvilí se chová jako nevrly probuzený sedmdesátník, potom zase jako malé roční dítě, které je třeba vést za ruku, protože zatím ještě špatně chodí. Je v tom ale něco kouzelně bezbranného a nádherného a já věřím, že zrovna tak jako já i vy pomůžete, aby to naše dítě bylo zdravé a stalo se soběstačným.

K tomu nám dopomáhej Wakan Tanka!

pro Bizoní vítr

Týpí a Zubřík v jednom táboře symbolizují jednotu indiánského křídla s pravěkým.

místonáčelník Daniel Hoffmann - Wanblitanka
v Praze červen 1991

PRVNÍ TÝPÍ V ČECHÁCH

Stejně jsme to zvláštní země. Ne, že by bylo vše růžové, ale jsme země podivuhodných tradic, v níž se jako jiskra v dobré hubce uchovává nejedna krásná myšlenka - a to i když třeba už původní oheň vyhasl. A někdy zafouká - a je z toho oheň na prérii. Přeneseně i doslova: zatímco týpí na amerických pláních jsou dnes skoro vzácností, na českých a moravských pláních a v podhůří slovenských skalnatých hor rostou týpí jako kdysi rostly houby po dešti a v nich planou kouzelné ohně.

Nechme nyní stranou příčiny této "indiánské exploze", kterými se budou zabývat sociologové, pedagogové a etnografové, a pokusme se vydat po stopách té první jiskry, která přeskočila oceán. Těžko odhadnout, kdy se u nás objevilo první vyobrazení týpí, každopádně v 19. století už nebylo takovou vzácností. Dovezl však někdo z Ameriky skutečný celý plášť týpí tak, aby šlo postavit? Asi těžko. Aspoň o tom nemáme žádné zprávy a ani odborníci z Náprstkova muzea nevědí, že by kdy ve sbírkách čs. muzeí týpí bylo. Na přelomu století kočovaly po Evropě různé "cirkusové" společnosti a častou atrakcí bylo předvádění různých exotických národů (včetně Indiánů) a jejich zvyků. I takto se tedy k nám mohlo dostat opravdické týpí, ale nic o tom nevíme.

Postavili tedy první týpí v Čechách woodcrafteři? Woodcrafterské letopisy tvrdí, že ano, a zdá se, že jim můžeme věřit. Každopádně byli první, kteří u nás týpí postavili za účelem táboření a také si ho sami ušili! Bylo to na táboře berounského kmene Děti Živěny v létě 1913, v lese na severozápadním svahu vrchu Plešivec u Lochovic (asi 40 km jihozápadně od Prahy). Hlavní zásluhu na tom měli vůdci kmene, profesori Miloš Seifert a Miloš Maixner. V kronice Děti Živěny o tom můžeme číst:

"Táboření o prázdninách 1913. ... (přípravy, počátek července) ... Zaujala nás myšlenka amerických skautů Setonových: zařadit se na způsob divokého, indiánského kmene! I robí se u nás v dílně luky, šípky, štíty... Na konec i náš teepee je hotov. Impregnovali jsme plátno tvarohem a vápennou vodou a udělavše stříh dle Setonova "Two Little Savages" (Dva divoši; v té době ještě nebyli přeloženi do češtiny - pozn. F.K.), došíváme knoflíky ke dveřím a pouška na kolíky...

V sobotu 12. července - Do Lochovic! První noc v lese... V 5 hodin ráno byli jsme již připraveni, ale nemohli vyrazit dříve než v 6 hodin... Vesele jsme rázovali Berounem, který ještě neviděl takového divadla. Jako malá četa Zulikafrů, každý na ramenu luk a toulec a šípky u pasu, v ruce velký, omalovaný štít... Lidé pozorují, vyběhají z krámů, ač celkem ještě Beroun spí. Divno nám, že dost vážně si nás prohlížejí. Jen kdyby věděli, co radosti nás čeká v životě v přírodě. ... V Lochovicích jsme brzo ... Jdeme do mlýna k Sýkorovům, schováme si tam věci, abychom mohli jít hledat tábořiště ... Jdeme na Plešivec. U Lhotky nás potkává hajný Nesvačil, nemluvný, ale příjemný člověk. Poněvadž čekají pány z Prahy na hon, musíme se uchýlit jen na západní úbočí. A to bylo naším neštěstím. Toužíce již po konečném usazení, spokojili jsme se s plošinou u cesty uvnitř lesa, jak nám ji hajný vykázal. Bylo to staré po milířím místo, pusté a plné prachu v temnu lesa. Ale blízko tekla potůček v rokli s čistou vodou. Hajný nás poučil, že asi sto kroků odtud jsou studánky. Přes to připravili jsme se tímto o pravou romantiku lesa, i o sluníčko. Poznali jsme ale svou chybu až pozdě ... někteří jdou do mlýna pro věci, i pro tyče na stan ... Stavba stanu nebyla ten den dokončena, neboť nebylo dost tyček. A také začalo přšet - a tak jsme roztáhli plachtu svého teepee přes tyče docela nepravděelně, abychom měli úkryt...

V neděli 13. července 1913. Krásný slunný den. Vstaneme dosti časně, umyjeme se ve studené vodě u studánky... Odpoledne jsme byli všichni: 1. Sommer, 2. Pochyba, 3. Jonáš, 4. Palkoska, 5. Václav Jelínek, 6. Franci, 7. Hofmann, 8. Miloš Maixner, 9. Jaromír Maixner, 10. Sládek, 11. Muller, 12. prof. Seifert, 13. prof. Maixner. ...

A nyní nastalo teprve zařizování tábora: stany se přestavují, stavíme pravý indiánský teepee, k čemuž musíme porubat 6 mladých smrků 3 metry vysokých. Když byl teepee hotov, byli jsme rozradostněni jeho formou a vnitřní prostranností...

V úterý 15. července... po večeři jest v teepee velké shromáždění, aby byl stanoven řád a zákony našeho táborového života. Vzali jsme za základ našeho sdružení Thompsona Setona "Birch Bark Roll" (Svítek březové kůry; také nebyl tehdy ještě přeložen a vydán - pozn. F.K.) a přijali stanovy jeho organizace... Budeme si říkat, poněvadž chceme pěstovat v sobě hlavně smysl pro přírodu a přirozený život: Zálesáčtí junáci (Woodcraft Indians). To budou někdy junáci čeští, kteří si osvojí americkou svobodu a indiánské ctnosti. My pak budeme jen jedním kmenem, berounským - "Děti Živěny". ...

Ve středu 16. července ... házení tomahawkem ... Pan Brda z Prahy fotografuje nás pro "Pražský Kurýr". ...

Profesor Miloš Seifert, který je autorem uvedeného zápisu v kronice, pak ve své knize "Přírodou a životem k čistému lidství" o 7 let později dodává: "Zhotovili jsme si tee-pee dle Setonova návodu a můžeme říci, že není k zaplacení. V době nouze o stany až 12 nás v něm spalo, sněmovali jsme v něm a i vařili, když přšelo... Zhotovili jsme si svoje tee-pee (třímetrové - pozn. F.K.) z kalika a stálo nás r. 1913 jen 36 korun."

No vida. Nebyla to krásná doba? A přátelé, vyznavači lesní moudrosti, není to krásné, že i u prvního týpí v Čechách stál Černý vlk?

František Kožíšek - Biminiji

HAU, KÓLA!

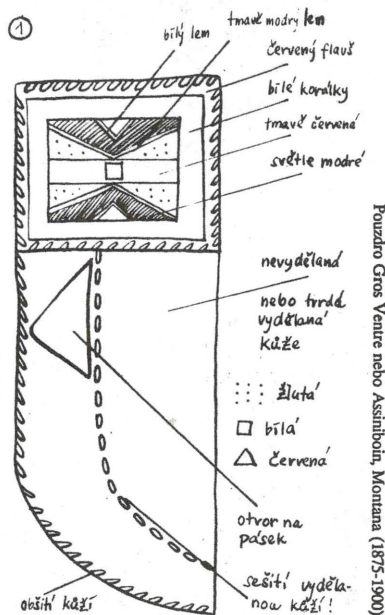

Hau kola!

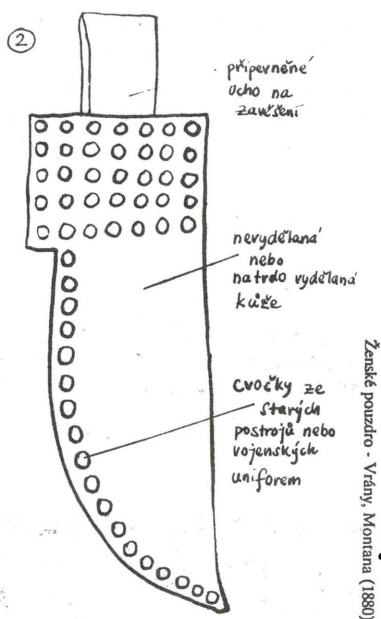
Seděl jsem s přítelem Mahpiyou v hájku nad rybníkem a díval se, jak se v jeho hladině zrcadlí část z 24 týpí členů Ligy lesní moudrosti. Spolu s krásnou loučkou, modrou oblohou a lesem mezi poli dávala tak nádherný obraz, až mě zabořilo u srdce. Pokuřovali jsme z catlinitové dýmky a připravovali se duševně na večerní I. výroční sněm Ligy. Polní cestou jsme sešli k táboru. Zblízka už některá týpí nevydala tak imponantně. Stříh bídný, špatný materiál, zle postavena, ještě hůř pomalována. Po táboře chodili lidé množ v pečlivě udělaných indiánských oblecích - byl třeba jen v legínách z látky a kožených mokašínch, jiní však v pseudokrojích počmáraných barvami na látce se záclonovými třásněmi. Velice rychle by se tu dala udělat výstava všeho toho, před čím jsem před časem v minulých Haukolách varoval. A tak jsem se rozhodl, že provedu spolu se svými přáteli revizi designu těch, kteří nelenili a na rozdíl od těch, co si ještě nic nevyrobili, už něco na sobě mají. Sedmdesát procent všech věcí bylo špatně udělaných. Nevhodně zvolený materiál, pouštění vlastní fantazie na špacír, nedbalá a nepečlivá práce. Těch, kteří si s věcmi precizně pohráli, bylo jako šafránu. Přesto mě tyto první vlašťovky potěšily a věřím, že naše práce má smysl a že jednou budou členové Ligy vypadat tak, jak by si to i Černý vlk přál.

Ale teď dost úvah a pusťme se do práce. Máme teď mokašiny, legíny, bederku, jednoduchou košili a zbývá nám z nejnmutnějších věcí - pouzdro na nůž.

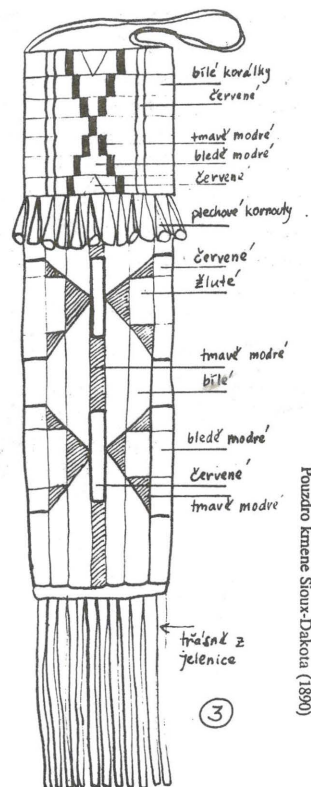
Indiánská pouzdra byla nejčastěji trojího typu:

Pouzdro Gros Ventre nebo Assiniboin, Montana (1875-1900)

Ženské pouzdro - Vrány, Montana (1880)

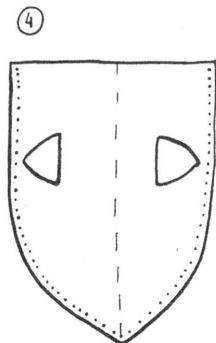
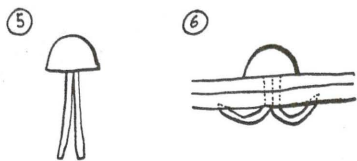

Pouzdro kmene Sioux-Dakota (1890)

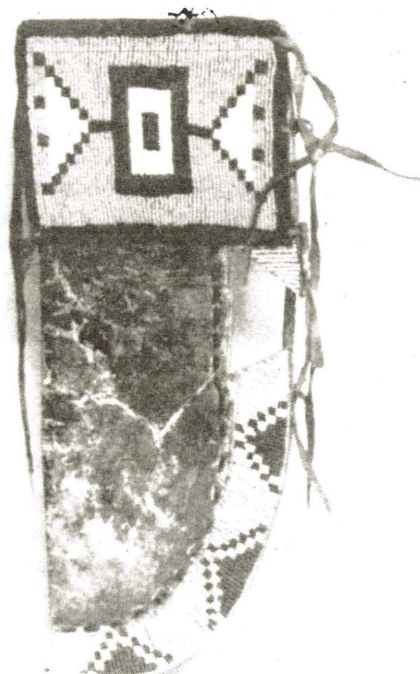
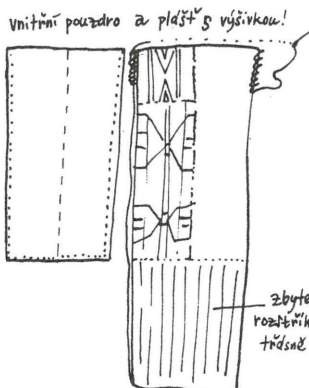
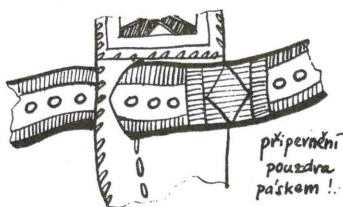
Pouzdro č. 1 bylo uděláno z nevyděláné nebo tuhé kůže. Indiáni v některých případech použili i horní část jezdecké boty. Udělali stříh obr. 4 a kůži sešili šlachou, pevnou nití nebo kůží. Na něj pak přišili výšivku, která byla vyšita na kůži nebo barevném flauši.

Pouzdro č. 2 bylo rovněž z nevyděláné kůže. Celé pouzdro bývalo ozdobeno cvočky typu obr. 5, které se do propíchnuté kůže takto zasadily (obr. 6) a pouzdro nakonec vypadalo velice elegantně. Mohl se takto pobít i pásek a tvořil s pouzdem pěkný komplet.

Poslední pouzdro (obr. 3), velice pěkné, je obdélníkové, zdobené třásničkami a kornoutky ze starých vypálených plechovek. Výšivka se udělá na jemnou jelenici, která se pak našije na samotné pouzdro z nevyděláné kůže.

--- v tomto bodě přehnout a trochu natlačit + paličkout tak abyste neziomili kůži!

Když přejdete v létě po táboře v bederce a mokasínech a orlí pero ve vlasech (stačí i z káněte nebo jiného dravce), pouzdro na nůž krásně vyšíváné korálky nebo pobité mosaznými cvočky, dodá vašemu do bronzova opálenému tělu ještě indiánštější lesk. A propos - co je to muž bez nože?

Mnozí z vás se budou ptát - co do pouzdra? Jaký typ nože? Indiánské nože by vás povětšinou zklamaly, Bowýáků a jiných super nožů u nich bylo jen velice málo. Více používali nože osadníků - obyčejné kuchyňské, řeznické porcovací apod. Často byly velmi velké, protože sloužily nejen k rukodělným pracem, ale také k lovu a k boji.

Rozhodně nebude vypadat dobře, když vám z nádherného

siouxského pouzdra z roku 1890 (jako na obr. 7 nebo 8) bude koukat US Army nůž na přežití nebo když uzpůsobíte svému malému finskému noži tvar i velikost pouzdra. K pouzdru patří i velký dobrý nůž z kvalitní oceli, který se vám spolu s ním stane nerozlučným přítelem.

Závěrem bych chtěl znovu připomenout, že pečlivost a trpělivost se vyplácí, výběr materiálu, střihu i vzoru. Chcete být se svým zevnějškem spokojeni? Chcete naplnit Setonovu devátou zásadu pro woodcraftera Malebnost ve všem? Pracujte pečlivě podle návodů z Hau koly, které pro vás připravuji, a myslím, že přijdete dobrou stezkou.

Příjemné chvíle Vám přeje

Váš Wanblitanka

CHCETE SE NAUČIT JAZYKU KMENE LAKOTA ČI POSUNKOVÉ MLUVE?
CHCETE UMĚT VYDĚLÁVAT KŮŽE PŘESNĚ TAK JAKO INDIÁNI PŘED STO LETY?
CHCETE ZNÁT MINULOST I SOUČASNOST INDIÁNŮ SEVERNÍ AMERIKY

Potom si objednejte měsíčník

INDIAN HOBBY
courier

16 stran reportáží, povídek, vyprávění, návodů, atd. doplněných unikátními fotografiemi

Předplatné na druhé pololetí roku 1991 činí 63,- Kčs (včetně poštovného)

ZAPLATÍTE 6 VÝTISKŮ A 7. DOSTANETE ZDARMA

Objednávky zasílejte na adresu: Vydavatelství a nakladatelství ROUT, U skládky 1695/4, Praha 9, PSČ 190 00

INDIÁNSKÁ KUCHYNĚ

Pečené okurky (4-6 porcí)

4 okurky
1 lžička soli
2 lžíce másla
1/2 lžičky pepře

Na pánvičce rozehřejeme 1 lžici másla, naskládáme na něj podélně rozřezané okurky tak, aby tvořily příčné vrstvy. Ochutíme solí a pepřem, vložíme do trouby a necháme na mírném plameni zapéct asi hodinu. Během pečení postupně přidáváme máslo. Okurky takto upravené podáváme teplé.

Borůvkový chléb

2 šálky mouky
1 dkg kvasnic
2 šálky borůvek
máslo
1 šálek cukru
1 šálek mléka
1 vejce
1 lžička vanilky

Máslo utřeme s vajíčkem a cukrem. Mouku promícháme s borůvkami a vše nasypeme k hotovému základu. Přidáme mléko a vanilku. Vše opatrně mícháme, dokud nevznikne vláčné těsto. Vyklopíme je na pomoučený vál a vytvarujeme z něj plochý bochánek. Pekáč, na kterém budeme péci, si nejdříve vymažeme máslem a dáme chléb do pece. Pečeme za teploty 150° 40 minut.

PŘÍRODNÍ LÉČITELSTVÍ

Máta peprná

Mentha piperita L.

Jistě každý z vás zná peprmitovou vůni ze žvýkaček, bonbónů i čaje, který si můžete koupit v každé lékárně. Takto krásně a nezaměnitelně voní máta peprná (či jiné druhy máty, které můžete také použít, např. máta vodní). Najdete ji v přikopech, na březích potoků, vesměs na vlhkých místech. K léčení se používají listy, z nich se vyrábí také olej. Nejlépe je sbírat mladé listy v červnu až září. Jestliže sušíme listy na pozdější použití, rozprostřeme je v tenké vrstvě na hodně větraném místě a často obracíme.

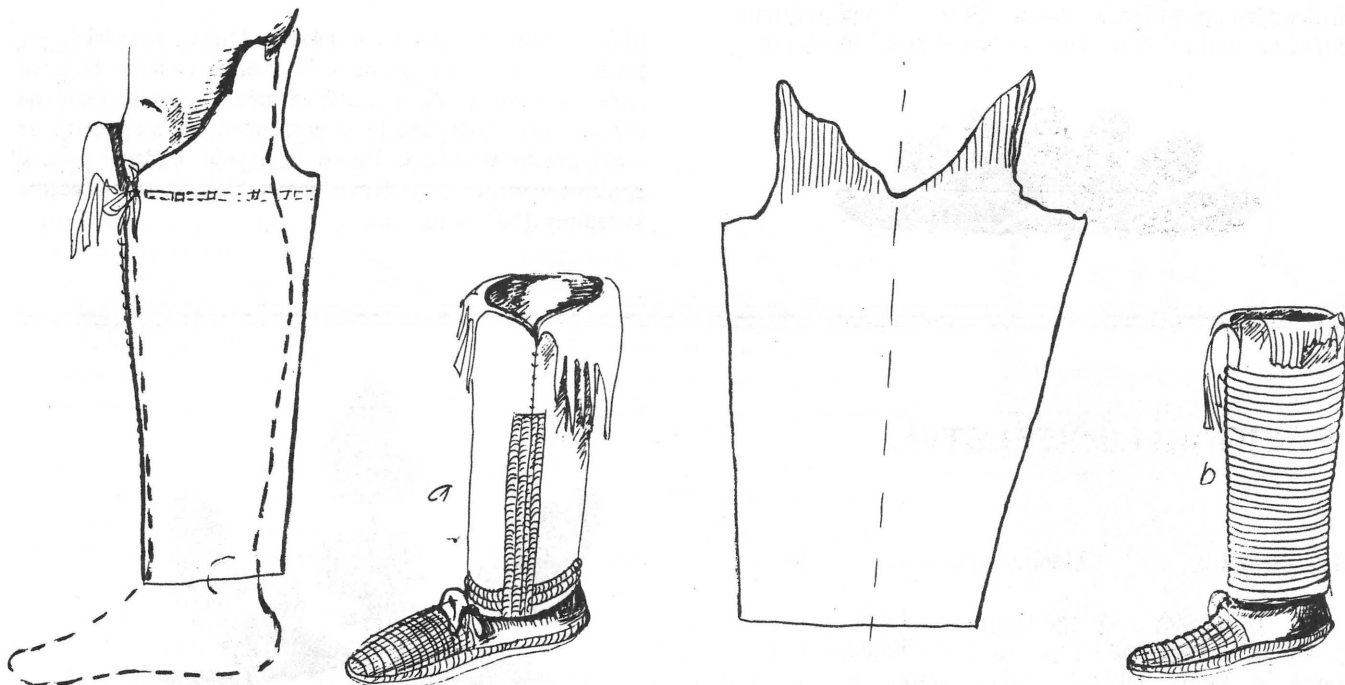
Bylina má velké použití. Při migréně a bolestech hlavy se doporučuje přiložit na čelo rozmačkané listy máty peprné, potřít je olejem z máty a nebo pít 2x denně šálek čaje ze směsi: 30 g listů máty peprné, 20 g listů meduňky, 10 g kůry skořice. Mátové listy se též používá pro přípravu ústní vody s desinfekčními účinky - odvar 10 g sušených listů ve 1/4 l vody. Při zánětech v krku se studený odvar použije ke kloktání. Od rýmy si na nějaký čas pomůžeme šňupnutím prášku z drcené máty. Na bolestivé otoky se připraví ocet, v němž se namočí obklady. Do 1 litru octa namočíme: 25 g listů máty peprné, 25 g listů rozmarýny, 25 g listů šalvěje, 5 g kořene andělíky, 5 g plodů hřebíčku a necháme před použitím den vylouhovat.

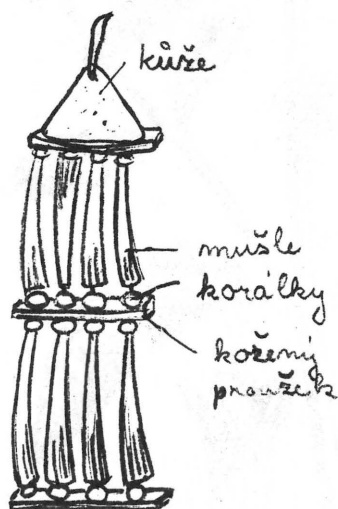
ŠITÍ - Ženské legginy

Indiánské ženy, stejně jako muži, nosily jako součást svého oděvu legginy. Ženské legginy se však od mužských odlišovaly jak stříhem a způsobem šití, tak i zdobením. Zatímco mužské legginy spíše připomínaly kalhoty a dosahovaly mužům téměř k pasu, ženy nosily legginy pouze ke kolenům. Na obrázku je stříh, jehož délka je individuální podle délky nohy od kolena ke kotníku. V horní části je ponechána kůže, která se po upevnění legginy řemínkem v podkolení ohne a tvoří např. třásněmi ozdobu. Šířka legginy se určí podle obvodu lýtky, může být pak směrem dolů stejně široká nebo se může zužovat ke kotníkům, jak je to na obrázku. Způsoby zdobení jsou různé. Legginy mohou být buď jen kožené bez výšivky nebo se výšivkou šev vpředu překryje. Legginy mohou být částečně (obr. A) nebo celovyšíváné (obr. B). U celovyšíváných leggín sahá výšivka od kotníku až téměř po kolena. Legginy se připevňují řemínky, které se provlečou po celém obvodu legginy a sváží v podkolení.

V pozdější době, kdy Indiáni získali od bělochů látky, používaly ženy na výrobu leggín i tento materiál. Tyto legginy mají stejný stříh, ale jsou bez třásní. Nutné je používat pevnou látku - vlnu, flauš, aby legginy držely tvar a nepadaly.

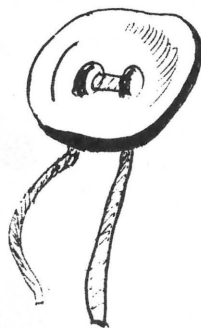

Náušnice z mušlí kelnatek

Perleřové knoflíky

Tyto knoflíky jsou vyřezány z perleřové mušle a připevňovaly se na copy.

Maške toniktuka he připravili:

Waštewin - Radka Skoupilová
 Hinziwin - Iveta Hoffmannová
 Kangiwin - Pavla Fikeisová
 Sihajapawin - Helena Patočková

BYL TU S NÁMI

Sedím v táborovém kruhu a v odlesku plamenů slavnostního ohně sleduji tváře sedících. Oči všech jsou upřeny k Loganovi, který tichým hlasem vypráví o tom, kdo to byl Woowotanna. O jeho životě i o jeho poselství, které nám zanechal, i o dluhu, který vůči němu máme. Sedím a dívám se na dětské tváře, které tu převažují. Je to pro ně první setkání s tímto jménem. Již je slyšely, ale teprve teď mají možnost poznat více. Víím, že teprve časem bude jejich představa o woodcraftu i o jeho zakladateli u nás dostávat zřetelnější obrys a dnes k tomu udělali další velký krok. Dívám se do tmy a snažím se vidět tvář člověka, který nám zanechal poselství, které jsme ještě plně

jeho jméno právě zde. V berounském gymnáziu, kde učil, jsme ze získaných informací a materiálů uspořádali výstavku o jeho životě a díle. V rámci oslav školy ji měly možnost zhlédnout desítky lidí. Další tři stovky lidí ji měly možnost vidět při zahájení akce KČT "DP Českým krasem".

Dále jsme se rozhodli uspořádat pro dětské kmeny Ligy Woowotannu. Informace

všem zúčastněným. Bojový pokřik zúčastněných kmenů ukončil tuto část Woowotanny.

Čas neúprosně pokračuje ve své cestě, v kruhu okolo hranice stojí woodcrafteri a jejich hosté a do šera zaznívá známé "Zapalte oheň třením dřev". Vše pokračuje jako na sněmu. Člověk cítí ten okamžik, kdy se mezera mezi ním a přírodou zmenšuje, nebo úplně zaniká. Pociť pro něž stojí tohle všechno dělat. Kmen Mawadani

WOOWOTANNA 1991

zpívá a učí písničky ostatní. Mezi písničkami se hraje malá hra. Ke slovu se dostává i kytara. Vyprávění. Oheň pomalu dohořívá a stojící woodcrafteri zpívají Píseň k západu slunce. Tíše se rozchází. Duch Woowotanny bdí nad celým údolím a je jistě šťasten.

Ráno úklid, hraje se ragbíčko a další hry. Někdo vyráží na obhlídku okolí. A zase dál, jak už to znáte. Zabalit, cesta na nádraží, vlak, zastávky. Díky, že jste přijeli, za pomoc a zase příště. S modrou oblohou.

Jiří Jirásek - Vabi

nedoce-nili. Jistě je tu s námi, stejně jako kdysi, tichý a ostýchavý. Teď s mírným úsměvem a leskem v očích sleduje ty, kteří se snaží jít v jeho stopách. Tak jsem ho viděl, i když by někdo mohl říci, že to byl jen stín. Woowotanna tu byl s námi!

Prvně jsme se se jménem Miloše Seiferta setkali v knize Jana Čáky "Toulání po Brdech". Potom přišel čas, kdy díky Lize jméno dostalo jiný rozměr. V Okresním archivu jsme získali další informace. Při našem hledání nám velice pomohl Bimínij. Čím více víme, tím zřetelněji cítíme, že máme dluh k zakladateli čs. woodcraftu. A protože jednu z nejhezčích částí svého života prožil v Berouně, kdy tu vedl Děti Živěny, chtěli jsme připomenout

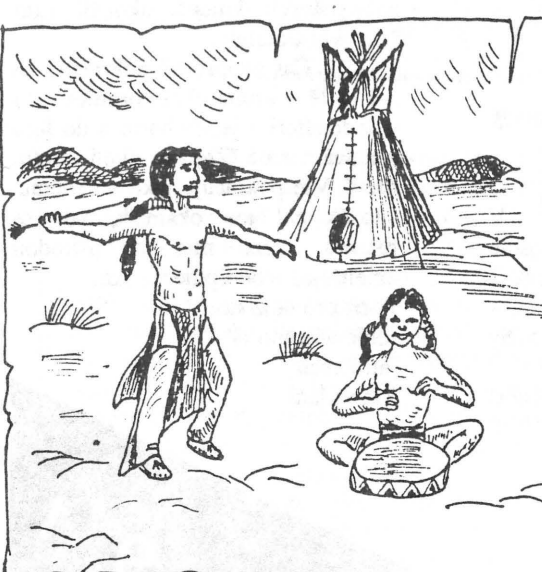
o akci se objevila v Totemové desce a ozvali se zájemci.

Že jich nebylo mnoho, není podstatné, Woowotanna byla na světě.

Začala setkáním účastníků na výstavce o M. Seifertovi, kterou jsme zachovali na Čotokvu, aby ji mohli vidět i další. Škoda, že nepříjel nikdo z pamětníků, mohlo to být lepší. Snažil jsem se je nahradit a mým pomocníkem se stala kronika Děti Živěny. Z Berouna jsme se přesunuli vlakem do Nižbora, kde na tábořišti kmene Mse-pase proběhla další část akce. Woowotanna samotná je pořádána tak, aby nebyla rozhodující fyzická kondice. Čas je rozhodující pouze při rovnosti bodů. Bojuje se ve třech kategoriích, dívky i chlapi společně. Výsledky ukázaly, že to nebylo vůbec na závalu. Mezi plněnými úkoly je např. zkouška čichu, hmatu, přesnost sekání, znalost květin a dřevin, odhad vzdáleností, zkouška Myslíci ruky atd.

Vyhlášení výsledků proběhlo v kruhu přítomných, zároveň byly předány diplomy, ceny a poděkování

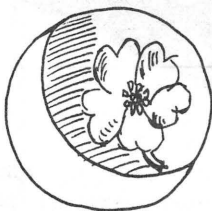

ČANKU ČIKALA

STEZKA-MALÝCH

určeno pro dětské kmény lesní moudrosti

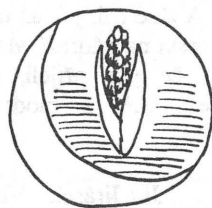
ČERVEN - měsíc růží

Příroda překypuje životem, jen lidé bez srdce chodí nevšímavě kolem a nic nevnímají. Louky a lesy jsou plné květin. Z těch chráněných kvetou: lilie zlatohlavá, orliček planý, leknín bílý, prha arnika. Letošní mláďata ptáků se učí létat. Všimněte si jejich prvních leteckých pokusů v blízkosti hnízda. Zvěř vyžaduje klid neboť klade či již vychovává mladá.

ČERVENEC - měsíc bouří

Léto je na vrcholu svých sil. Pozorujte jak se na keřích a stromech vyvíjejí plody. Na přelomu července a srpna probíhá srnčí říje. Je zarážející, jak málo lidí pozná v lese vábení srny - tenké, krátké, pravidelně se opakující pískání podobné zvuku plačící panenky a krátké zlostné bekání říjného srnce, poněkud chráplavé a strašidelné.

SRPEN - měsíc zrní

Pomalu dozrávají plody a semena. Některé druhy ptáků se připravují k odletu. Koncem měsíce odletají: žluva hajní, slavík obecný, čáp bílý, břehule říční, vlaštovka obecná, sedmihlásek hajní, budničci, penice a tůhýci. Léto pomalu končí, na stromech se objevují první žluté listy.

ZA KOLIK MINUT
ZAPADNE SLUNCE?

NATAHNI RUKU
ABY SE UKAZOVÁČEK
DOTÝKAL SPODNÍHO
OKRAJE SLUNCE.
ZA KAŽDÝ PRST MEZI
SLUNCEM A HORIZONTEM
POČÍTEJ 15 MINUT!

ŠIFRA NA SCHŮZKU

582697134

N I Ě Y D L D J I
N Ů T A V B S V A
T E J A V L A I S
A D C V U O I E Z
V Ě E Z L D M Z I
T K N I A A A O S
R O A O U F T S T

H.G. WELLS

VYLUŠTĚNÍ
PŘÍSTĚ!

Mezi nejkrásnější chvíle na táboře patří večerní nebo ranní toulky za zvěří a ptactvem.

Nemáme-li se ovšem vracet zklamání neúspěchem, musíme vědět jak na to...

Na takovou akci chodíme zásadně sami. Již dva lidé při nejlepší vůli neuniknou pozornosti. Největší chybou jsou prudké a zbrklé pohyby. Zvěř ze všeho nejdříve postřehne pohyb. Při spatření zvěře tedy okamžitě strneme i v nepohodlné poloze. Nesaháme hned po třídru či fotoaparátu. Je-li zvěř klidná, zjistíme podle pohybu trávy, nebo jiných rostlin směr větru. Vane-li vítr směrem od nás ke zvířeti, pak je třeba co nejrychleji změnit stanovisko. Co nejrychleji neznamená přiskočky, ale nevyčkávat a nejlépe plížením zaujmout bezpečná a krytá místa. Je-li vítr dobrý můžeme se ke zvířeti začít blížit plynulými pozvolnými pohyby. Využíváme přitom terenních nerovností, keřů, stromů, balvanů, lapod. Pozor na záblesky kovových a skleněných předmětů - přezek, spon, čoček třídru či fotoaparátu. Před odchodem na pozorování se též nenatíráme repelenty či opalovacími krémy.

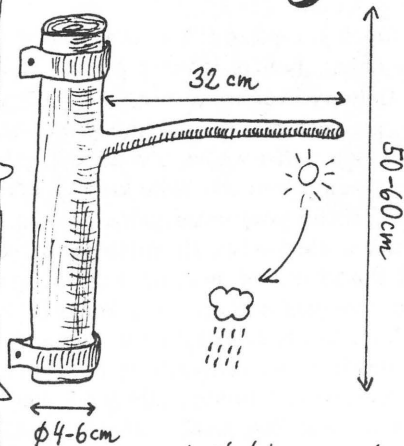
Naši savci totiž především reagují na pachy a zvuky (mají dobře vyvinuté čich a sluch). Se zrakově jsou na tom hůře, jsou citliví spíše na pohyb než na barvy. Jsou dokonce většinou barvoslepci a tak na barvě našeho oblečení tolik nezáleží. Hlavně nesmí být zářivě světlé a šustivé!

Některá zvířata mohou ovšem být nebezpečná, cítí-li se ohrožena. Jedná se především o černou zvěř - bachyni vodící selata, a o jelení a srnčí zvěř v říjí.

Táborový barometru

Zahrajte si na bábě

DÍVČÍ LACROSSE

smrkový kmínek řádně zbar kláry a nech jen jednu větévku (viz ná-kres). Pomocí kožených oček připevni do polo-stínu, ale ne blízko potoka a také ne v blízkosti ohniště!

Větévka zůstává v původní poloze? Vnásle-

dujících 2-3 dnech bude slunečno.

Ohybá se větévka k zemi? Do dvou dnů se zhorší počasí. Při maximální výchylce přijdou trvalejší srážky.

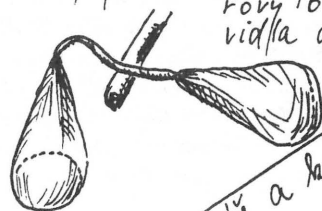
Jednotlivé polohy si označ na prkénku pověšeném za větvičkou a od té doby můžeme barometru plně důvěřovat.

Proč dívčí? Neboť tuto hru hrály s oblibou dakotské a čejenské dívky.

Ušijte z kůže (nemusí být bizoní) dva kožené asi 15cm dlouhé vtačky a naplňte je pískem. Spojte je 20cm dlouhou koženou šňůrou, dobře ji přišijte!

Každý hráč potřebuje dobře ohlazený (!) 1m dlouhý prut.

Na obdelutkovém hrsti či jen lesní loučce vrtáte dvě branky a vtačky pomocí hole dopravte do soupeřovy branky. Další pravidla dohodnete dle libosti.

Mě a šavelsi Logan ji

ČOTOKVA - VÝBRNICE

9. - 12. května 1991

Čotokva pro mne a naše berounské kmene začala již o 14 dní dříve. Na Woowotanně se domluvílo, že třetí pokračování Čotokvy proběhne na našem tábořišti Výbrnice u Nižbora. Tím, že zde máme "domovská práva", padla na nás zodpovědnost za technickou přípravu této akce (nap. výroba 100 tyčí pro týpí). Vše se s menšími problémy zvládlo a tak mohl první den Čotokvy začít. Dopoledne dodělávání tyčí, stavba týpí, zprovoznění kuchyně a další potřebné věci nezbytné k chodu "tábora". Jen bych chtěl podotknout, že celá příprava, pro většinu anonymní, spotřebovala spoustu energie a úsilí, často více než samotný průběh. Případní kritici, pokud nesouhlasí, mají možnost zkusit uspořádat podobnou akci a vyzkoušet si, co to obnáší.

Dopolední příprava skončila. Sešli jsme se v poradním kruhu a Čotokva oficiálně začala. Slovo si vzal Poradní sbor - Mahykan, Hudžin, Hukwim. Seznámení s programem i řádem a vše začalo. Hned první den je změna v programu. Někteří přednášející musí odjet a program se tomu musí přizpůsobit. Hehun vede přednášku o nástrojích, zvláště o sekerách a nožích je zajímavá. Máme možnost osahat si věci, jež známe spíše z filmu než z praxe. Jen mě mrzelo, že se většinou jednalo o věci nám nedostupné, mělo se vycházet hlavně z našich možností. Předpokladem je, že si každý woodcrafter bude snažit pořídit kvalitní nástroje, ale byli tu i opravdoví nováčci, kteří musí vystačit s tím, co je na trhu u nás. Zatím. Další přednáška se týkala geologie, hlavně okolí, kde se Čotokva pořádala. Etnografii měl přednášet bratr Střízlík a svého úkolu se zhostil velice dobře. Povídání o jeho pobytu v Súdánu bylo zajímavé a mělo u posluchačů ohlas. Odpoledne uteklo jako voda, slyšeli jsme spoustu zajímavostí a jediným nedostatkem bylo, že nebyl pohyb. Seděli jsme celou dobu v kruhu a počásí zkoušelo, co vydržíme. Osobně mě to mrzelo, tím byla spousta dobrých věcí poškozena. Po večeři bylo volno, dobudoval se tábor, dělalo dřevo atd. A diskutovalo se. Druhý den Čotokvy začal Ranní písní. Po snídani vyvolávač svolával lidi do kruhu. Dopolední program nás příliš nenadchl. Hygiena, zdravotně. Předpisy, směrnice. Věci nezbytně nutné, náčelníci by je měli znát. Nezáviděl jsem Mahykanovi, který tyto věci přednášel. Zase jsem postrádal pár praktických věcí, které by lidi rozhybaly a přinesly oživení. A počásí bylo pořád stejné. Někteří tyto přednášky ani nenavštívili. Nemá cenu polemizovat, zda to mělo být povinné či nikoliv. Každopádně se tu projevila rozdílná úroveň účastníků. A s tím je třeba do budoucna počítat. Demonstrativní nezájem není řešením a dá se brát jako urážka toho, kdo se snažil ostatním něco dát, i když se mu to na 100% nepovedlo. Odpoledne pokračování ve stejném stylu. Výstroj a výzbroj. Teorie a zase teorie. Alespoň pár věcí, na které by si člověk mohl sáhnout a něco praktického předvést a nechat lidi, ať si to vyzkouší. Já vím, že je to technicky náročné, ale výsledek by tomu odpovídal. Mnozí byli s tímto průběhem spokojeni, já ne. Vážím si práce jiných a čekám, že se to změní. Po večeři stojíme zase v kruhu a posloucháme Logana, který dorazil a pozorně sledoval odpolední průběh. Neříká nic přívětivého, ale s mnoha věcmi jsem nucen souhlasit. Dosavadní systém výuky se mění a celková atmosféra v táboře se lepší. Jako optimální se jeví systém rozdělení lidí do několika skupin, každá absolvuje svůj program a po jeho vyčerpání se střídají. Večer mezi sebou dlouze debatujeme o průběhu Čotokvy, čeho se příště vyvarovat, a také o tom, co by mohli účastníci pro zdárný průběh udělat. Nejen přihlížet.

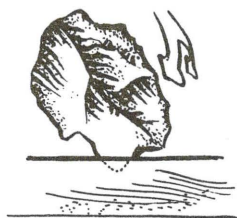
Sobotní ráno se hlásí i zlepšeným počasím. Ranní píseň a zahajujeme třetí část Čotokvy. Zjišťujeme, že přijeli další lidé. Po snídani začíná program. Jsme rozděleni do skupin, každá má svůj program. Ověřujeme si znova, že dobře zvolený program se nedá časově omezit. Všichni mají zájem pokračovat, náčelníci kmenů si vyměňují zkušenosti a i názorně předvádí, jak pracují s mládeží. Další sedí u Bílého Wampumu a učí se písně. Sluníčko dává o sobě vědět a vládne pohoda. Čas je však neúprosný. Musí se končit a na oběd. Odpoledne je na programu příprava sněmu. Zároveň probíhá přiznávání Orlich per. Wanblitanka se svými přáteli vyučuje indiánské tance. Úspěch na 100%. Znovu mu v duchu děkuji za jeho práci pro Ligu.

Večer. Sněm, vyvrcholení Čotokvy. Je nás tolik, že jsme v kruhu ve dvou řadách. Oheň je zapálen třením dřev a tichem zní woodcrafterský zákon. Zapaluje se oheň Velkého ducha a Wanbli provádí dýmkový obřad. Jsou přiznávány pocty a titul Sagamor několika woodcrafterům. Logan vyzývá náčelníky, aby se vyjádřili k průběhu Čotokvy. Většina z nich se vyjadřuje kladně. Ať už k uspořádání, průběhu, společnému vaření. Vládne až příliš velká spokojenost. Těch několik připomínek je však zcela na místě. Dodržování devátého bodu Zásad - Malebnost ve všem. Někteří účastníci jsou pořád v tom, v čem pracovali, spali, jedli. Ve stejném sedí i na sněmu. V tomto by se měl každý zamyslet sám nad sebou. Osobně jsem také spíše kritický. Léta činnosti v podobné práci mě naučila tomu, že dobré věci se chválí samy a jedině z náročného posuzování může vzniknout impuls k dalšímu zlepšování. Jsem např. překvapen názorem na společné vaření. Ano, možná to ušetřilo čas, ale nesloužilo ke cti woodcrafterů, že se nechali obsluhovat. Ve stejném časovém úseku to měli dokázat sami. Pokud ne, byl by to další důvod, aby na sobě začali "pracovat". Tím spíše, že se jednalo o náčelníky. Vždyť i tato věc patří do "Stoupání na horu". A nikomu by se neměla cesta ulehčovat. Svádí to k tomu, abychom svoji pohodlnost nebo neschopnost zdůvodňovali, že to bylo pro dobro věci. Příště bychom si mohli na Čotokvu objednat autobus, také bychom ušetřili čas. Víím, že přeháním, ale zamyslete se nad těmito věcmi. Také jsem měl možnost vidět "vizitku" některých našich bratrů v okolní přírodě. Pořezané živé stromy, pařezy půl metru nad zemí vzniklé "bobrováním" sekýrou. V kamenité stráni vznikly nové chodníčky, přestože vedle byly stezky vyšlapané zvěř. Víím, že za tím jsou jednotlivci, ale vrhá to stín na celou Ligu. Zde máme dluh. Věřím, že bude jen otázkou času, kdy všichni pochopí poselství Černého vlka v plné míře. Stačí, když začneme být k sobě sebekritičtější a náročnější. Je to jen můj názor, nikoho nechci ovlivňovat, nemusíte se mnou souhlasit.

Sněm pokračuje. Jsou položeny otázky, na něž bude třeba odpovědět na Výročním sněmu. Čas pokročil a začala hodina nového dne. Stojíme a údolím zní modlitba kmene Omaha. Tíše se rozcházíme. Mám pocit, že se Liga ocitla na první křižovatce na své cestě. Dlouho nemohu usnout a přemýšlím o tom, co jsem všechno viděl a slyšel. Hodnotím Čotokvu ze svého pohledu a konstatuji, že jsem mnoho získal. Děkuji všem, kteří se o to zasloužili. Co si odtud kdo odnesl, to již záleží na každém jednotlivci.

Stopou pravěku

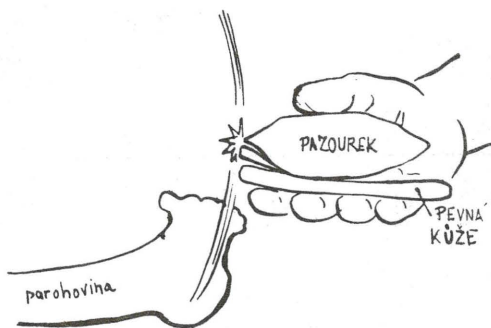
PAZOUREK...

Retušování pomocí dřeva

Retušování pomocí kamene

Odbíjení úštěpů parohem

Kámen je symbolem pravěku a mezi prvními využívanými materiály má právem výsadní postavení. Od nejstarších dob člověk používal různé kamenné nástroje, například drásadla k opracování dřeva či kostí a škrabadla sloužící především ke zpracování kůže. Ani my nemůžeme na naší pravidelné cestě stopou pravěku použití kamene vynechat.

Budeme mluvit o mladších nástrojích z pazourku. Obdivuhodná pevnost a lomové vlastnosti pazourek přímo předurčují do role všestranně použitelné suroviny. Při štípaní se totiž odbíjí v tenkých, neuvěřitelně ostrých štěpinách. Získat ovšem potřebný úštěp vyžaduje trpělivost a určitou zkušenost. Zpočátku je lépe pracovat s kamenným přitloukačem na kamenné či dřevěné podložce. Základem je úder na hranu suroviny postavené na výšku. Úštěpy budou nejprve vznikat zcela náhodně, ale i tak lze dosáhnout požadovaného tvaru nástroje. Použitelný úštěp můžeme totiž dále opracovat pomocí retuše. Po získání zkušeností s lomovými vlastnostmi pazourku pak můžeme odbíjet štěpiny v ruce úderem parohu.

Retušování bylo značně rozšířené i v pravěku. Ostří se jím upravovala do žádaných tvarů a později se retuší také obnovovala ostří již otupená. Retušování je vlastně velmi jemné opracování, kdy se pomocí malých přitloukačů

odrážejí z ostří malé úštěpky. Vyzkoušeli jsme retušování pomocí dřeva, kamene a kamenného přitloukače. Teprve od té doby, kdy jsme s retušováním začali, můžeme mluvit o záměrné výrobě drobnějších kamenných nástrojů, zatím co před tím šlo víceméně o náhodné výsledky.

Je-li úštěp dostatečně tenký, můžeme retušovat pomocí dřeva. Nežádoucí výstupek zatlačíme do měkkého dřeva, pootočíme a tím zapíchnutý kousek odломíme. Opracování je poměrně snadné, ale dost nepřesné, protože úštěp snadno praskne jinak, než potřebujeme.

Spolehlivou metodou je retušování pomocí kamene. Malý kámen - retušér - přiložíme na hranu obráběného úštěpu a tlakem či drobným vrtáním odlamujeme malé štěpiny. Pro lepší přenášení tlaku používáme špičatý retušér. Lze docílit překvapivě přesného tvaru. Vyrobili jsme takto velké množství hrotů na šípky. Tento způsob lze použít na úštěpy do tloušťky asi 3 mm.

Silnější úštěpy retušujeme kamenným přitloukačem. Na upravovanou hranu opět přiložíme retušér, ale tentokrát štěpiny odlamujeme údery přitloukače. Retušér může být mohutnější, ale špičatý. Přitloukač je větší oválný kámen, který se dobře drží v ruce. Takto retušujeme větší škrabadla, pěstní klíny a další nástroje. Sklon odbíjené plochy lze změnit sklonem retušéru.

Vrcholem práce s kamenem je odbíjení dlouhých listových čepelí na oštěpy, nože a dýky. Postup práce se mnoho neliší, ale vyžaduje dobrý materiál a značnou zkušenost. Surovinu na výrobu pazourkových nástrojů lze získat na plázcích Baltu. Pochází z hornin křídového útvaru, který se táhne od Francie až do Německa. U nás není původní naleziště pazourku, ale na místech, kam pronikl kdysi ledovec (například na Opavsku) lze nalézt severský pazourek.

Zdeněk Březina - Long

Vpřed do pravěku

Kmen Neolit podal návrh na doplnění a úpravu orlích per pro potřeby pravěkých kmenů. V současné době je návrh projednáván náčelnictvem a radou orlích per LLM.

Výpravy do pravěku jsou již rozebrány. Několik výtisků je ještě k mání v Arbesově knihkupectví v Praze na Smíchově. Uvažujeme o druhém vydání příručky, pokud najdeme vhodného nakladatele.

Všechny, kteří vyzkoušejí některý experiment, prosíme o sdělení výsledků, abychom mohli předat nové zkušenosti ostatním. V BV budeme i nadále otiskovat rady a porady na cesty pravěkem. Napište, které náměty vás nejvíce zajímají.

Jiří Červinka - Brko

Stopou pravěku

ZÁJEM O PRAVĚK

Kmen Neolit připravil pro zájemce o pravěké táboření kurs experimentální archeologie. První keramická část proběhla 1.5. v Praze v Tróji a druhá část, o které bude řeč, se konala ve dnech 18.-19.5.1991 nedaleko Nižbora na krásném tábořišti, které nám zapůjčil kmen Mse-Pase z Berouna.

Je zvláštní, že ačkoliv je tábořiště Výbrnice ze všech stran chráněno kopci, bylo v sobotu místem poněkud větrným. To se projevilo při stavbě stanů Zubřík. A nejen při stavbě. Přesto byl Brko, jeden z otců stanu, spokojen. Prověřili jsme Zubříka i za silného větru, což se nám zatím nepodařilo. Zubřík vyhrál jen těsně, ale i přes tento souboj s větrem si své příznivce získal.

Na programu kursu bylo mnoho zajímavých věcí a účastníci (většinou zástupci kmenů a oddílů různých organizací) se měli na co těšit. Hned při zahájení zazněla pravěká hudba a po úvodních slovech mohli přítomní zkusit štípat pazourek. Na ukázkou a vyzkoušení tu byly i hotové nože, hroty k šípům a oštěpům a různá škrabadla. Po zpracování kamene bylo připraveno kovotepectví. Krátká teorie, ukázkou našich méně či více zdařilých výrobků a pak už se rozlehl tábořištěm nesmělý cinkot kovotepců. A musím říci, že práce se některým účastníkům docela dařila. Od žáru výhně jsme se přenesli na druhý konec louky, kde byla připravena Sally a spolu s ní vše, co k odívání patří. Kromě paní módy se tu probíralo i tkaní. Přítomní si pak vyzkoušeli, jak se dělá ozdobná šňůra na nejjednodušším stavu světa - na vlastních prstech.

V podvečer vařily malé skupinky ukázky ve stylu pravěké kuchyně. Velmi hodnocené bylo hlavně závěrečné ochutnávání. A jídelníček? Z polévek kuřecí vývar,

kopřivačka, dále hrách, pšeničná kaše, čaj a salát a la co dá louka a les (mimočodem moc dobrý). Vhodné přísady neúnavně vyhledával Juráš z Opavy.

Večer jsme si chvíli povídali o cílech experimentální archeologie a o woodcraftu. Opodál nad plán probíhal výpal keramiky v zahloubeném ohništi. Nádoby si každý mohl udělat v Tróji. Byly na začátečníky velmi zdařilé a i výpal byl až na několik prasklých bubínků úspěšný.

V neděli se pokračovalo přednáškami o kostech, hrách pravěku a o rozněcování ohně. Vše opět s praktickými ukázkami. Nabížený program byl pro účastníky i pořadatele náročný, ale při odpoledním bourání a úklidu jsme se s 30 novými kamarády shodli, že výsledek je uspokojivý. I já mám z celého kursu dobrý pocit. I když jsem působil jako "zdroj informací", spoustu podnětů jsem si také odnesl. Setkání lidí blízkých přírodě a podobných zájmů by se měla konat častěji. Myslím, že tady se sešla dobrá parta a v té je základ pohody, která v dnešním světě dost chybí. Pak není ani důležité, jakým směrem se ubíráme a ke které organizaci patříme.

Mírek Kľofát - Wabun,
kmen Neolit

E. T. SETON - HNUTÍ WOODCRAFT

Podle mého odhadu dostavil se pravý psychologický okamžik. Po vhodné přestávce, jež má následovat po každém vyvrcholení, řekl jsem přemítavě: "Hleďte chlapi, jak si představujete, že by mělo vypadat naše táboření. Válet se jen tak jako dosud, nebo to dělat po indiánském způsobu?"

Bylo ovšem jediná možná odpověď v ovzduší, které jsem promyšleně vyvolal. - "Se ví, po indiánsku, budem jako Indiáni."

"Dobrá, i mně je to po chuti", řekl jsem. "Nuže, pamatujte, že my tu tvoříme kmen. Vy jste bojovníci. Každý bojovník má jeden hlas. Nejprve musíme zvolit Velkého náčelníka."

Tu ukázali první známku zdvořilosti. - "Správně, počítáme, že to budete vy," byla rychlá odpověď, jež se beze vší pochyby zrodila z právě vzniklého pouta sympatie.

Ihned jsem však potlačil tento návrh. "Nikolí, to nedělejte", odpověděl jsem. "Já nebudu náčelníkem, já budu Medicinmanem. Za náčelníka potřebuji některého z vás."

Nyní bylo dvaadvacet uchazečů o tuto funkci. Každý měl nejpřesvědčivější důvody, proč právě jeho zvolení je jediné možné. Spor vzrostl až v bouři, až jsem řekl: "Přestaňte, můžeme to snadno vyřešit jinak. Kdo z vás přemůže všechny ostatní?"

"O, to by nebylo spravedlivé," dotčeně volali sborem. "Jedině Hank Martin to dokáže. Je starší, větší a silnější, než kdokoli z nás."

"Nuže, dovede-li Hank každého spořádat, je to správné. Ale třeba si někdo z vás myslí, že může napraskat Hankovi."

"Ano, já. A právě teď." A povstal jiný, silný hoch, zdatný výrostek, avšak jiného ražení. Zřejmě to chtěl riskovat se zřetelem na získání možné pocty.

"Velmi dobře, jsem rád, že to vím," řekl jsem. "Teď však to zkoušet nebudeme, až někdy jindy."

Nyní jsem vyhlásil volby. Martin získal volbu velmi snadno a jeho vůdcovství bylo nesporné.

O, jak mi kleslo srdce, když šlo o Hank Martina. Byl ramenatý, s hranatou čelistí, šestnáctiletý, šedých očí, silný jako mladý byk, energický, samostatný a nebojácny - byl by mne mohl porazit v prvním kole. Byl to nejhorší kluk "v okrese". Byl všeho darebáctví schopen, jeho činy už přestávaly být klukovskými výstřelky, začínaly to být zločiny. Hank dospíval určitě pro káznici a tlupu chlapců sváděl sebou. Jeho otec choval krávy a Hankovým ranním zaměstnáním byla roznáška mléka. To mu dalo mnoho příležitosti k darebnostem, které si nedal ujít. Docela dobře jsem věděl, že Hank byl umělcem, který mi pomaloval vrata. Děsil jsem se Hanka Martina. Nicméně byl zvolen vůdcem tlupy - vládl po svém božském právu a stejně nebeském neprávě. Chtěje zůstat věren svým zásadám, snažil jsem se jej získat.

Často se stává, že hoši, překypující vlastní energií a také hoši svedení, se tváří jako zlí, ačkoliv tak jen zakrývají své dobré

jádru a pokrytecky se přetvařují a chcete-li je ovládnout, musíte je přimět k tomu, aby odložili tuto svou masku.

Doufaje, že tomu tak může být i v tomto případě, vzal jsem Hanka stranou a řekl. "Podívej se, Hanku, kamarádi si tě zvolili za Velkého náčelníka kmene. Pamatuji, že to není jen pro dnešek a zítek, a příští den. Náš kmen si chceme udržet po celý rok i dále, doma i venku, jako klub tak dlouho, pokud budou mít chlapi o něj zájem. Uvaž, že se máš stát vůdcem těchto malých chlapců. Doufám, že jsi příliš mužem, než abys je uvedl do nesnázi."

Odpověděl: "Ne, neudělám nic takového."

Byla to slova a možná, že nic víc. Nemohl jsem vědět. Nicméně mi dlouho potom vyprávěla jeho matka, že to pro něho něco znamenalo. Hank nebyl předtím nikdy osloven dospělými jako důležitá osoba, a to bylo pro něho novou a milou zkušeností. Ujal se svého nového ukolu a své zodpovědné postavení bral vážně jako muž.

To bylo ovšem daleko později. Měli jsme zatím napilno s naší volbou. Neobyčejně tlustý hoch upoutal nyní mou pozornost. Bylo mu jistě čtrnáct, ale vážil asi dvěstědvacet liber. Obrátil jsem se k chlapci vedle a zeptal se: "Kdo je to?" - Odpověděl: "Tom Sewit."

Umínil jsem si: "Toto jméno i jeho zjev si zapamatuji."

Teď jsem vyzval k jmenování druhého náčelníka. Všichni vykřikli

jako jedním hlasem: "Tom Sewit, Tom Sewit."

Rozhodně jsme nepotřebovali nějakého tlustého chlapce. Potřebovali jsme siláka, i nevíšmal jsem si toho, až se ozval slabý hlas vedle mne: "Tom Barney." Tom Barney nebyl nijak zvláštní, ale byl lepší než tlustý hoch - "jako přístav v bouři".

Řekl jsem: "Byl zde návrh na Toma Barneye. Kdo je pro Toma Barneye, ať zvedne ruku." "Zvedlo se pět rukou. "A pro Toma Sewita?" Tricetou rukou se objevilo - hotový les. Opatrně a poněkud rozpačitě jsem přepočítával. Tu jsem si všiml, že jeden hoch zvedá obě ruce. "Tady se podvádí", řekl jsem. "Volba je neplatná, musíme hlasovat znovu." Pronesl jsem vřelou řeč pro Toma Barneye, uváděje všechny důvody, které jsem si mohl vymyslet pro jeho zvolení, avšak, rozumí se, nemohl jsem zahanbit soupeře, jenž tu seděl. Předložil jsem napřed svou vlastní kandidátku, abych strhl neodvislé.

"A teď", řekl jsem, "hlasujte poctivě. Všichni, kdo jsou pro Toma Barneye jako druhého náčelníka, ruce nahoru."

K mému úžasu se zvedly jen dvě ruce - Barneyova a jeho bratra.

"Kdo je pro Toma Sewita?" Čtyřicet rukou se zvedlo. Nebylo nejmenší pochyby o tom. Velmi nerad jsem oznámil, že byl zvolen Sewit. "Tome Sewite, přístup blíže a slož slib úřadu druhého náčelníka."

(Pokračování příště)

NÁŠ VZTAH K MATCE ZEMI

IT IS FIVE TO TWELVE
THE EARTH MOTHER IS DYING
LETS CHANGE OUR LIFE-STYLE
AND GIVE OUR CHILDREN A CHANCE

JE ZA PĚT MINUT DVANÁCT
MATKA ZEMĚ UMÍRÁ
ZMĚŇME NÁŠ ŽIVOTNÍ STYL
A DEJME NAŠIM DĚTEM ŠANCI

DNES MÍCHAJÍ ČARODĚJNICE SVÉ JEDOVÉ LEKTVARY V ATMOSFÉŘE

Sama o sobě se většina zdrojů, odkud pocházejí jedy, zdá být neškodná. Ale miliardy ohnisek znečištění, malá i velká, sečtou-li se jejich vlivy, vytvářejí jeden velký problém.

Rekordní množství znečišťujících plynů, produktů lidské činnosti, mění chemismus ovzduší.

Freony z výrobků, jako jsou např. pěnové materiály z umělých hmot, jsou hlavními činiteli v procesu rozpadu ochranného ozonového štítu zeměkoule.

Oxid uhličitý vznikající jako zplodina při vypalování lesů v tropech, spalování uhlí, ropy a plynu způsobuje globální oteplování přizemních vrstev atmosféry.

Výfukové plyny přispívají ke vzniku kyselých dešťů, kouř z tepelných elektráren způsobuje vznik smogu či vysokých koncentrací ozónu.

Každý z těchto činitelů sám ničí Zemi. Alarmující je ale zjištění, že se vzájemně doplňují a násobí své účinky. Ve svém konečném dopadu jsou již dnes příčinou nevídaných záplav, sucha, požárů, hurikánů, vyhynutí mnoha druhů rostlin a živočichů a mohou mít za následek kataklizmata, jejichž intenzita dalece přesáhne pouhý součet sil účinků jednotlivých složek.

podle International Wildlife přeložil
Martin Kupka - Logan

